

लिसंखु पाखर गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७८

गाउँसभाबाट पारित मिति २०७८/०३/१०

प्रमाणित मिति: २०७८/०३/११

लिसंखु पाखर गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: लिसंखु पाखर गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकाले,

नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम लिसंखु पाखर गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१) संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम “लिसंखु पाखर गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७८” रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०७८ साल साउन १ गते देखि लिसंखु पाखर गाउँपालिका क्षेत्रमा लागु हुनेछ ।

२) सम्पत्ति कर: गाउँपालिका क्षेत्र भित्रको सम्पत्ति करका मुल्यांकन न्यूनतम रु ३००००० (तिन लाख) कायम गरी सो देखि माथीको सम्पत्ति वाला आफैले स्व-मुल्यांकन गरे बमोजिम हुनेछ ।

गाउँपालिका क्षेत्र भित्रको सम्पत्ति करका मुल्यांकनको आधारमा अनुसूचि (१) बमोजिम सम्पत्ति कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

३) भूमि कर (मालपोत): गाउँपालिका क्षेत्र भित्र अनुसूचि (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

४) वहाल कर: गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गाडी, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पुरै वा आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूचि (३) बमोजिम वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

५) व्यवसाय कर: गाउँपालिका क्षेत्र भित्र व्यपार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

६) जटिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले उन, खोटो, जटिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानुनले निषेधित गरिएको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाख, छाला जस्ता वस्तुको व्यवसायिक कारोबार गरेबापत अनुसूचि (५) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

७) सवारी साधन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

८) विज्ञापन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

९) मनोरञ्जन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि (८) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

१०) बहाल बिटौरी शुल्क: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेको अनुसूचि (९) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोहि अनुसूचिमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

११) पार्किङ शुल्क: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए बापत अनुसूचि (१०) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१२) ट्रेकिङ, कायोकिङ, क्यानोइङ, बन्जी जम्प, जिवप्लायर र च्यापिटङ शुल्क: गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ, कायोकिङ, क्यानोइङ, बन्जी जम्प, जिवप्लायर र च्यापिटङ सेवा संचालन गरेबापत अनुसूचि (११) बमोजिम शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१३) सेवा शुल्क दस्तुर: गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूचि (१२) मा उल्लेखित स्थानिय पुर्वधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहिबाट सोहि अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसारको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१४) पर्यटन शुल्क: गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुबाट अनुसूचि (१३) मा उल्लेखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

१५) कर छुट: (१) अनुसूचि-४ अर्न्तगतका कर शीर्षकहरुमा कार्तिक मसान्त सम्म दर्ता र नविकरण गर्न आएमा माथि उल्लेखित रकममा ५० प्रतिशत कर छुट हुने र सो समय पछि आएमा अनुसूचिमा उल्लेखित रकम नै लागू हुनेछ ।

(२) अनुसूचि-१२ अर्न्तगतका सि.नं. ४६, ४७, ४८, ४९, ७४ र ७५ का कर शीर्षकहरुमा कार्तिक मसान्त सम्ममा दर्ता र नविकरण गर्न आएमा अनुसूचिमा उल्लेखित रकमको ५० प्रतिशत रकम कर छुट हुने र सो समय पछि आएमा अनुसूचिमा उल्लेखित रकम नै लागू हुनेछ ।

१६) कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि: यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

अनुसूचि-१
दफा २ संग सम्बन्धित

१. सम्पत्ती कर

सि. नं.	विवरण	करको दर
१	३ लाख सम्मको लागि	०.०३ प्रतिशत
२	२० लाख सम्मको लागि	०.०५ प्रतिशत
३	४० लाख सम्म र सो भन्दा माथी	०.०७ प्रतिशत

अनुसूचि-२
दफा ३ संग सम्बन्धित

२. भूमि (मालपोत) कर

सि. नं.	विवरण	करको दर
१	लामुसाघु जिरी सडक संग जोडिएक कित्ता जग्गाहरु	४० प्रति रोपनी
२	२१ किलो अत्तरपुर लिसंखु वाफल सडक संग जोडिएका कित्ता जग्गाहरु	३० प्रति रोपनी
३	ककलिड पेटकु ८ किलो सडक संग जोडिएका जग्गाहरु	३० प्रति रोपनी
४	अन्य ग्रामिण सडक संग जोडिएका सडक संग जोडिएका कित्ता जग्गाहरु	२५ प्रति रोपनी
५	खेतियोग्य जमिनको हकमा	
क	सडक नजोडिएको खेत प्रति रोपनी	२० प्रति रोपनी
ख	सडक नजोडिएको वारी प्रति रोपनी	१० प्रति रोपनी

अनुसूचि-३
दफा ४ संग सम्बन्धित

३. बहाल कर

सि. नं.	विवरण	करको दर
१	बहाल कर (बहाल तिरेको बेला)	५ प्रतिशत

अनुसूचि-४
दफा ५ संग सम्बन्धित

४. व्यवसाय कर

सि. नं.	विवरण	करको दर
१	ईलेक्ट्रीकल तथा अन्य पसल	५००
२	छापाखाना	१०००
३	सञ्चार सम्बन्धी व्यवसाय	२०००
४	व्यूटी पार्लर सैलुन	५००
५	फोटो स्टुडियो	७५०
६	हार्डवयर पसल	२०००

७	किचेन सामाग्री विक्रेता (भाडाँकुडा)	५००
८	फर्निचर विक्रेता	७००
९	काष्ठ उद्योग	१५००
१०	कुटानी, पिसानी, पेलानी मिल	१०००
११	रेडिमेड कपडा पसल	७५०
१२	स्टेशनरी पसल (मसलन्द)	५००
१३	जुत्ता चपल पसल	६००
१४	किराना पसल	५००
१५	माछा मासु पसल	७५०
१६	मोटरसाईकल वर्कसप	१०००
१७	पोल्ट्री फर्म	१५००
१८	टेलरीङ्ग	५००
१९	औषधि पसल	१०००
२०	सिङ्गार/ चुरा पसल	३५०
२१	पेट्रोल पम्प	२०००
२२	बैंक	५०००
२३	अन्य व्यवसाय	५००
२४	पानी घऽf	२००
२५	खाजा पसल÷3/	५००
२६	लज/होम स्टे	२०००
२७	होटल सहितको लज	३०००
२८	रेष्टुरेन्ट/क्याफे/होटल	१०००
२९	ग्रिल पसल/व्यवसाय	१५००
३०	संयुक्त व्यवसाय (माथि भएका एक भन्दा बढी प्रकृतिका एकै स्थानबाट पसल सञ्चालन)	१०००

अनुसूचि-५
दफा ६ संग सम्बन्धित

५. जटिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर

सि. नं.	विवरण	करको दर
१	जटिबुटी निकासी गर्दा प्रति के जी	२।५
२	कोइला निकासी प्रति के जी	२
३	कवाडी कर प्रति टुक	२०००
४	अलैची निकासी प्रति के जी	२।५
५	काठ निकासी उतिस प्रति क्यूफिट	८
६	काठ निकासी सल्लो र अन्य जात प्रति क्यूफिट	१३
७	तितेपाती/धुपि पात निकासी प्रति केजी	३

८	अम्रिसो प्रति मुठा	१
९	बास प्रति गोटा	५
१०	घसिडगर तेल	२०० प्रति लि

अनुसूचि-६
दफा ७ संग सम्बन्धित

६. सवारी साधन कर

सि. नं.	विवरण	करको दर
१	मोटरसाइकल	
२	कार जिप	
३	मिनी टक, मिनी बस	
४	बस, टक	

अनुसूचि-७
दफा ८ संग सम्बन्धित

७. विज्ञापन कर

सि. नं.	विवरण	करको दर
१	होडिड बोर्ड प्रति स्क्वायर फिट	६०

अनुसूचि-८
दफा ९ संग सम्बन्धित

८. मनोरञ्जन कर

सि. नं.	विवरण	करको दर
१	सर्कस आदि मनोरञ्जन प्रति दिन	५००
२	भिडियो सुटिड प्रति दिन	५००

अनुसूचि-९
दफा १० संग सम्बन्धित

९. बहाल बिटौरी शुल्क

सि. नं.	विवरण	करको दर
१	होटल पसल व्यवसाय सञ्चालन	५
२	अन्य प्रयोजन	२५०

अनुसूचि-१०
दफा ११ संग सम्बन्धित

१०. पार्किङ शुल्क

सि. नं.	विवरण	करको दर
१		

अनुसूचि-११
दफा १२ संग सम्बन्धित

११. ट्रेकिङ, कायोकिङ, क्यानोइङ, बन्जी जम्प, जिवप्लायर र च्यापिटङ शुल्क

सि. नं.	विवरण	करको दर
१		

अनुसूचि-१२
दफा १३ संग सम्बन्धित

१२. सेवा शुल्क, दस्तुर

सि. नं.	विवरण	करको दर
१	आर.सी.सी. ढलान घर प्रतिवर्गफिट पिच सडकसंग जोडिएको (नक्सा पास दस्तुर)	३
२	आर.सी.सी. ढलान घर प्रतिवर्गफिट कच्ची सडकसंग जोडिएको (१५ मिटर भित्र ठूला ROW भएको) (नक्सा पास दस्तुर)	२
३	आर.सी.सी. ढलान घर प्रतिवर्गफिट अन्य साना सडकसंग जोडिएको (नक्सा पास दस्तुर)	१
४	आर.सी.सी. विनाको घर प्रति घर	१०००
५	नक्शापास प्रमाण पत्र र निर्माण सम्पन्नको प्रतिलिपी दस्तुर रु.१,०००/- लिई प्रतिलिपी सरोकारवालालाई दिईने छ ।	१५००
६	नक्सा पास फारम (दरखास्त पुस्तिका)	५००
७	विभिन्न प्रकारका साधारण सिफारिस दस्तुर	१००
८	निवेदन दस्तुर	१०
९	अभिलेखिकरण शुल्क	५००
१०	अभिलेखिकरण शुल्क (मापदण्ड पालना नभएकाको)	७५०
११	अस्थायी घरको अभिलेखिकरण शुल्क	१०००
१२	कच्ची घरको अभिलेखिकरण शुल्क	२०००
१३	छुट जग्गा दर्ता सिफारिस	५००
१४	जग्गा नामसारी सिफारिस	५००
१५	मोही दर्ता तथा मोही नामसारी सिफारिस:	५००
१६	आय श्रोत प्रमाणित प्रति लाख	१००
१७	सम्पती मुल्यांकन प्रति लाख	६०

१८	साना घरेलु उद्योग दर्ता/नामसारी	५००
१९	मभौला उद्योग दर्ता/नामसारी	१०००
२०	ठुला उद्योग (चिरान मिल, फर्निचर उद्योग) दर्ता/ नामसारी	२०००
२१	अन्य निकायबाट दर्ता हुने उद्योग दर्ताको लागि सिफारिस/नामसारी	
	क. अन्य व्यक्तिको लागि	१०००
	ख. अपांगता भएको व्यक्तिलाई ५० % छुट	५००
	ग. महिलालाई २५ % छुट	७५०
२२	डिलर लिने सिफारिस	१०००
२३	माथि नखुलेका उद्योग व्यवसायका सिफारिस	१०००
२४	रकम कलम उठाइदिए वापत सयकडा	३ प्रतिशत
२५	नागरिकता लिनका लागि सिफारिस	१००
२६	बाहिरी जिल्ला कर्मचारी परिवार नागरिकता/प्रतिलिपी लिनका लागि सिफारिस	१००
२७	नागरिकताको प्रतिलिपी लिन सिफारिस	१००
२८	अंगिकृत नागरिकता सिफारिस	१०००
२९	प्रतिलिपी प्रमाणित/प्रतिलिपि दस्तुर प्रतिपाना	१०
३०	सूचनाको हक बमोजिम माग भएका सूचनाको प्रतिलिपी प्रमाणित/प्रतिलिपि दस्तुर प्रतिपाना	५
३१	चार किल्ला प्रमाणित (कच्ची सडक)	५००
३२	चार किल्ला प्रमाणित पिच सडक	१०००
३३	घरबाटो सिफारिस पिच सडक जोडिएको	१०००
३४	घरबाटो सिफारिस कच्ची सडक जोडिएको	५००
३५	घरबाटो सिफारिस अन्य	२००
३६	घर जग्गा कर रसिदको प्रतिलिपि	१००
३७	घर जग्गा छुट्याउन अमिन फिल्ड जानु पर्दा	१०००
३८	नाता प्रमाणित अंग्रेजी	५००
३९	नाता प्रमाणित नेपाली	१००
४०	नाता सम्बन्ध खुलाएको	५००
४१	अंग्रेजीबाट गरिने जुनसुकै प्रकारका सिफारिसको प्रति सिफारीस	५००
४२	निजी स्तरका विद्यालय स्थापना तथा तहवृद्धी सम्बन्धी सिफारिस	५०००
४३	संचार टावर स्वीकृती सिफारिस	५०००
४४	अन्य सिफारिस	१००
४५	ढुङगा , गिटी बालुवा उत्खनन,एंवम निकासी प्रति सानो गाडी	७५०
४६	साना होटेल रेष्टुरा सहित दर्ता सेवा शुल्क/वार्षिक कर	५००
४७	रिसोर्ट, गेष्ट हाउस	१०००

४८	साना जलपान गृह , खाजाघर दर्ता सेवा शुल्क	५००
४९	तरकारी तथा फलफुल पसल दर्ता सेवा शुल्क	५००
५०	अस्पताल नर्सिङहोम दर्ता सेवा शुल्क	५०००
५१	गैर सरकारी संस्था दर्ता सेवा शुल्क	१०००
५२	आलु प्रति के जी	०
५३	सुन्तला प्रति के जी	०
५४	घ वर्गको निर्माण व्यवसायी ईजाजत पत्र नविकरण शुल्क	५०००
५५	घ वर्गको निर्माण व्यवसायी ईजाजत पत्र (नयाँ)	१००००
५६	घ वर्गको निर्माण व्यवसायी ईजाजत पत्र नविकरण जरिवाना (अशोज मसान्त पछि आएमा)	सोहि वर्ष ३००० र अर्को वर्ष पछि थप ५०००
५७	खानी दर्ता दस्तुर	५०००
५८	खानी नविकरण दस्तुर	२५००
५९	गै. स. स. दर्ता सिफारिस दस्तुर	३०००
६०	गै. स. स. वार्षिक नवीकरण सिफारिस दस्तुर	
	क. रु १ लाख भन्दा कम कारोबार भएको	५००
	ख. रु ५ लाख सम्म कारोबार भएको	१०००
	ग. रु १० लाख सम्म कारोबार भएको	१५००
	घ. रु २० लाख सम्म कारोबार भएको	२०००
	ड. रु २० लाख भन्दा बढी कारोबार भएको	३०००
	च. संस्थाको कार्यक्षेत्र विस्तार सिफारिस	१०००
६१	गै. स. स. नविकरण सिफारिस जरिवाना (पौष मसान्त पछि आएमा)	१०००
६२	ईजाजत फर्म नामसारी	१००००
६३	ईजाजत फर्म ठेक्का खारेजी	५०००
६४	कन्सुलर सिफारिस (विदेश जान)	१०००
६५	ढुंगा, गिट्टि, अफन'जि पटवगग\ Pj+ lgsf;L k zf]lwt u/]sf] k lt l6k/	१५००
६६	खानी दर्ता अन्वेशन सिफारिस	५०००
६७	क्लब/पुस्तकालय दर्ता सिफारिस/नविकरण सिफारिस	१०००
६८	बहुउदेशीय सहकारी, बचत तथा ऋण सहकारी दर्ता शुल्क	५०००
६९	बहुउदेशीय सहकारी, बचत तथा ऋण सहकारी नविकरण शुल्क र अन्य निकाय दर्ता, कार्यक्षेत्र विस्तार सिफारिस	२०००
७०	कृषि सहकारी, अन्य सहकारी संस्था दर्ता शुल्क	५००
७१	कृषि समूह, पशुपालन समूह, अन्य समूह दर्ता शुल्क	५००
७२	कृषि समूह, पशुपालन समूह, अन्य समूह नविकरण शुल्क	१००
७३	गाउँपालिकाबाट गरिने व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रमाणित दस्तुर	५००

७४	व्यवसाय दर्ता शुल्क (फारम १०० र दर्ता १०)	११०
७५	व्यवसाय वार्षिक नवीकरण शुल्क	१००
७६	स्लेट ढुंगा निकासी प्रति टक	५००
७७	उद्योग नामसारी	५००
७८	कक्षा थप अनुमती निजी	१५००
७९	कक्षा थप अनुमती सामुदायीक	२००
८०	उपभोक्ता समिति दर्ता दस्तुर	५००
८१	उपभोक्ता समिति सम्झौता सिफारिस दस्तुर (गा.पा.)	१००
८२	उपभोक्ता समिति सम्झौता सिफारिस दस्तुर (अन्य)	५००
८३	कृषक समुह दर्ता/नविकरण	१००
८४	गुम्बा समिति दर्ता/नविकरण सिफारिस	१०००
८५	रसायनिक मल डिलरसिप सिफारिस सहकारी संस्था	१०००
८६	रसायनिक मल डिलरसिप नविकरण सिफारिस	१०००
८७	प्रशोधित नगरेको ढुङगा उत्खनन निकसी प्रति सानो गाडी	५००
८८	प्रशोधित नगरेको ढुङगा उत्खनन निकासि प्रति ट्याक्टर	२५०
८९	प्रशोधित नगरेको ढुङगा उत्खनन तथा निकासी प्रशोधित नगरेको प्रति टिप्पर	१०००
९०	व्यक्तिगत घटना दर्ताको विलम्ब शुल्क	२००
९१	व्यक्तिगत घटना दर्ताको प्रमाणपत्रको नक्कल दस्तुर	५००
९२	व्यक्तिगत घटना तथा नागरिक अभिलेख दर्ता किताब हेरेको दस्तुर	२००
९३	परिचयपत्रको विलम्ब दस्तुर	२००
९४	परिचयपत्रको प्रतिलिपि दस्तुर	५००
९५	परिचय नं वा व्यक्तिगत विवरणको प्रमाणीकरणको सेवा वापत प्रति व्यक्ति प्रति पटकको दस्तुर	५
९६	जैविक विवरण वा परिचयपत्रको विलम्ब प्रमाणीकरणको सेवा वापत प्रति व्यक्ति प्रति पटकको दस्तुर	१०
९७	परिचय नं, वैयक्तिक विवरण, जैविक विवरण वा परिचयपत्रको प्रमाणीकरण भई सम्बन्धित व्यक्तिको अन्य वैयक्तिक विवरण प्रदान गरे वापत प्रति व्यक्ति प्रति पटकको दस्तुर	२०

अनुसूचि-१३
दफा १४ संग सम्बन्धित

१३. पर्यटन शुल्क

सि. नं.	विवरण	करको दर
१		

आज्ञाले,
पूर्ण प्रसाद दुलाल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत